

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Consequentibus Pertexens, Quae post beatum S. Xaverij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

23. Sanguine discedit, Cauripem inspecturus ad neoph. iuuandos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

dendæ arbori manus admouerunt, soli venustè dedolatam in crucem formarunt tam pulchri operis vt his oris elegantior non meminere vidisse. Perfectam iidem defixere, nec se quisquam primorum, honore affectum debito credidit, nisi manum operi commodasset. O Reges Celebis, spectassetis duos natuta barbaros, in sustinenda humeris Christi cruce, attollenda, pangenda sedulo occupatos! firmatæque mox, sua cum aula aduolutos de genibus, eamque summa veneratione adorantes, quam exuberanti gaudio subsiluisse vobis pectus? repetita potissimum dierum illorum memoria quibus paulo ante dæmonem iidem suprema coluerant adoratione, qui cruci tunc tantos exhibebant honores: quo etiam tempore reliqua ciuitas, crucis laudes sono, vobis, cantu gestiens celebrabat, nec finem publicæ sanctæque voluptati dies fecit, multas noctis in horas producta est, ciuibus vix sua gaudia sat capientibus, instantibusque gratulari sibi Christianismi bonum tanto annorum, & votorum ambitu denique possessum; & patriam suam statuatæ crucis adoratione consecratam.] Hactenus Mascarenia epistola de cuius paulo post discessu rumor, plausus omnes & cantus in mœrorem luctumque conuertit.

Urgebatur anni tempestate ad visendos quamprimum Cauripes neophytos, nec licebat inspectionem hanc differre quòd inciperent reflantes venti, Celebi Cauripem intercludere maria: fateor, subdit ipse, nunquam matrem vidisse peregrinaturum procul in barbaros filio, corculo suo, verba vltima dicentem, vsque adeo affligi & dolere, vt illi ad primum discessus mei nuntium dolere, circumsterere me lamentis & precibus ne se desererem. Indignos esse cum quibus manerem, quod me tam ieiunè tenuiterque habuissent. Solum sterilis culpam esse non animi, at si annuerem illic permanere ituros se ad confines insulas, & inuestigaturos aliquid alimenti quo commodius sustentarer. Erat hæc piorum neophytorum benigna vrbalitas, qui postquam nihil præterissent, nihil ab se satis præstitum ducebant: inculcauit iis Pater vna se causa adstringi ad discessum, necessitate diuini obsequij, & Ecclesiæ Cauripensis, quæ annum iam sextum Sacerdotecareret à quo infantes lustrarentur, & in religionis constantia adulti consolidarentur; spem fecit reditus quàm possit citissimè maturandi, aut mittendi aliquem de Societate qui eandem ipsis nauaret operam, quibus ipsi vteumque sedati acquieuerunt profecturo, prius tamen quam illum à se amitterent, designari ab eo ædi sacræ locum, & spatia voluerunt, quam esset in reditu perfectam conspecturus. Iacebat locus ad mare peramænus, opportunusque propinquæ vrbi, & vektoribus illac transituris, sed præcellis & densis arboribus confertus. Illic templo sedem metatus est pater, iterumque accensus est feruor nobilitatis illius Christianæ. Nam die postero, albescente cælo, nobiles omnes instructi securibus in nemus prodire, & proletariis exclusis ipsimet sylvam aperire, dejicere arbores, descriptæ areæ plateis templi, solum vacuum, & patens ante meridiem

23.
Sanguine
discedit,
Cauripem
inspekturus
ad neoph.
iuuandos.

diem exhibere : incendebat rex opus , honestabatque sua præsentia , nec valens præ senio , manum aliis iungere , labori præerat , suoque hortatu illum animabat. Ne mulieres quidem laudis huius parte sustinere defraudari : pacem Regina per nuncium rogauit , sibi & nobilibus feminis , nuptis æque vt & virginibus liceret , herbis saltem & fibris minorum stirpium locum liberare. Rebus his in Sanguino gestis Regem Mascarenius postremum salutauit , eoque cum aulicis omnibus deducente , post mutuas significationes intimi amoris cercurum conscendit vnaque Siani Rex , & Regis Sanguini ex fratre filius qui se illi honoris gratia dare comites voluerunt , & Celeben versus Maiorem nauigare , applicito primum ad Sianum ex itinere cercuro , Rex nauim sibi suam ornari , & minora nauigia mandauit , magnoque illis suorum nobilium imposito numero , quò instituerat , perrexit : colebatur dies Sanctis omnibus sacer anni 1568. maris biduum in Manade portu illos sistit , vbi dum instat neophytis illis inspiciendis , & erudiendis Mascarenius : Ecce tibi ad eum ex Baracinis legati , enixè vrgentes veniret festinato , vt eas insulas Christi baptismo expiaret : gens erat addicta simulachris ; centum millia capita facere dicebatur ; diuersis parebat regibus , Sianensi ferè propinquitate affinis , qui suas propterea legatorum precibus adiunxit , vt quod flagitabant à Mascarenio exoraret. Baracina potro Sinense vocabulum , Sinarum terram sonat , eoque nunc etiam integræ ad regnum Gholi notantur insulæ , regni que adeo illius pars iacens ad Septentrionem , quam quondam Sinenfis natio illius Oceani domina fertur , habitasse. Verum satisfacere illis Pater tunc quidem aliter non quiniit præterquam spebus , & promissis , adfuturi sibi ex India quos secum ad duceret Patrum nostrorum subsidij : se vero solum tot inter populos præstare aliud nihil posse , quam vt iis subito , & velut obiter baptizatis , mox absque magistro , & Sacerdote illos desereret incertus an esset , vel quando illos reuisurus , quod foret omnino pretiosam illic Euangelij sementem facere , vbi vix nata interiret , alimenti succo & incrementi pabulo destituta. Ac his quidem mæstos , ipse mæstior dimisit quod pia illorum differre vota cogeretur ; inde Rege Siani velut indiuiduo comite Gauripem nauigauit : illuc adueniens eam expertus est occurrentium benevolentiam , ea propensè animi documenta , quibus parentes in sperato peregre appullos filios , tenerioribus non potuissent accipere ; orta que est concertatio æmula , cuiam inter primores hospitij decus erga Patrem daretur ; inde turba ingens ethnicorum ad Christianum fontem parata se sistere , at is ob eandem quæ Baracinis legatis obstiterant causas , intuitum putauit eam tunc aliis gratiam conferre , præterquam paucis rectoribus , & velut capitibus populi in stabilios vero neophytos , promouendosque ad meliora incubuit : & lectos de multis aliquot scientiores doctrinæ Christi , & conspicuos morum probitate præfecit reliquis magistris , vt essent iis se absente , pro intelligendi regula , & viuendi.

Exibat